

Kontrollutvalget

Dato: 08.11.2013

Deres ref:	Vår ref (saksnr.):	Saksbeh:	Arkivkode
	201300834-1	LNLM	126.2.2
	Revisjonsref:	Tlf.:	

ARBEIDET MED FORSLAG TIL FORVALTNINGSREVISJON MED OPPSTART 1. HALVÅR 2014

Saken gjelder:

I tråd med kontrollutvalgets vedtak av 05.05.2011 (sak 47) informerer Kommunerevisjonen i denne saken om arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner slik at utvalgets medlemmer kan komme med innspill i utvalgets møte 19.11.2013. Forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014 (februar-august) skal etter planen fremmes til kontrollutvalgets møte i januar.

Arbeidet med forslag til nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014 baseres på *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2012-2016, Plan for selskapskontroll 2012-2016, Revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2014*, tidligere innspill til forvaltningsrevisjoner fra kontrollutvalget, vurdering av risiko og vesentlighet og tilgjengelig ressursramme i perioden. Forslag til *Revisjonsstrategi for forvaltningsrevisjon 2014* fremmes i egen sak.

Saksfremstilling:

Innspill fra kontrollutvalgets medlemmer

Nedenfor gjør vi kort rede for vurderingen av innspill fra kontrollutvalget, dette gjelder dels nyere innspill, dels tidligere innspill som fortsatt er til vurdering. Kommunerevisjonen kan gjøre nærmere rede for dette i møtet.

Driftsstyrer i skolen – hvordan fungerer de, evalueres de og gis det god informasjon om driftsstyrene?

Ordningen med driftsstyrer i osloskolen følger ikke direkte av nasjonalt regelverk, men er hjemlet i opplæringslovas krav om at grunnskoler og videregående skoler skal ha samarbeidsutvalg, jf. oppl. §§ 11-1, 11-5. Bystyret vedtok i 08.10.2009 sak (sak 340) *Reglement for driftsstyrene i Oslo-skolen* (sist endret i 2011) som erstattet tidligere egne reglement for de ulike skoletypene.

Driftsstyrene får delegert myndighet fra Utdanningsetaten. Det følger av reglementet at driftsstyrene har ansvaret for planleggingen og oppfølgingen av arbeidsområder knyttet til lover og forskrifter som regulerer skolenes virksomhet. Driftsstyrene kan selv velge

videredelegering av myndighet til rektor, men de er pålagt å videredelegere økonomifullmakter og myndighet som sikrer den daglige pedagogiske driften.

Ordningen med driftsstyre i skolene i Oslo ble evaluert i 2005, Evalueringen pekte på forbedringer fra den foregående evalueringen (2001), men også på gjenstående utfordringer, herunder utilstrekkelig opplæring og variasjoner med hensyn til om driftsstyrene var et reelt styre eller «sandpåstrøingsorgan» for rektorene.

Det er gjort flere endringer etter evalueringen, blant annet innføring av felles regelverk og endringer av sammensetningen av styrene. Kommunerevisjonen har ikke indikasjoner på at det er vesentlig risiko på området, utover funnene i evalueringen fra 2005 og informasjon mottatt i kontrollutvalget om at det gis varierende og til dels dårlig informasjon om driftsstyrene via skolenes hjemmesider. Vi kan samtidig ikke se at det planlegges en ny evaluering. Kommunerevisjonen tar sikte på å vurdere ideen med tanke på forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014.

Behandling av drosjeløyvesaker m.v.

Kontrollutvalget fikk informasjon om dette i egen sak som utvalget behandlet 30.08.2011 (sak 75). Utvalget vedtok bl.a.:

Utvalget imøteser et forslag til undersøkelse rettet mot behandlingen av drosjeløyvesaker når ny forskrift er implementert og utdelingen av løyver er gjenopptatt med mindre videre kontakt med samferdsels- og miljøkomiteen tilsier tidligere oppstart.

Bystyret vedtok 15.05.2013 sak 145 lokal forskrift om godkjenning og drift av drosjesentraler og drosjeløyver i Oslo kommune (drosjeforskriften). Forskriften trådte i kraft 23.05.2013. Kommunerevisjonen vurderer ideen med tanke på forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014.

Dialogen mellom barnehage/skole og barnevern, er den god nok?

Kommunerevisjonen har tidligere utarbeidet skisse til en forvaltningsrevisjon på dette området. 28.02.2013 la byråden for helse og sosiale tjenester og byråden for kultur og utdanning frem to oslostandarder for regulering av samarbeidet mellom barnevern, skole og barnehage. Standardene skal sikre en tydelig forankring, og forplikte og tydeliggjøre tjenestenes ansvar. Oslostandardene skal brukes av alle barneverntjenester og offentlige barnehager og skoler i Oslo. Kommunerevisjonen kommer tilbake med en vurdering av en mulig forvaltningsrevisjon på området i løpet av 2014.

Kommunens kildesortering

Oslo kommune har innført kildesortering av plastemballasje og matavfall. Kildesorteringsprosjektet er avhengig av god kvalitet på de tekniske løsningene hos Renovasjonsetaten og Energigjenvinningsetaten og godt samspill mellom etatene. Prosjektet er også avhengig av at Oslos befolkning sorterer avfallet og har en god kvalitet på sorteringen, altså både holdnings- og atferdsendringer hos mer enn 600 000 innbyggere.

Kommunerevisjonen vil i løpet av 2014 vurdere om det er grunnlag for en undersøkelse rettet mot kommunens håndtering av det sorterte avfallet.

Risikostyring – ledelse og kultur

Hvilken betydning har ledelse og organisasjonskultur for virksomhetenes evne til å erkjenne risiko? Innspillet er tenkt som en integrert del av en eventuell senere undersøkelse rettet mot Bymiljøetaten, jf. innspillet nedenfor.

Ledelse, organisering og styring i Bymiljøetaten

Fem virksomheter ble slått sammen til Bymiljøetaten per 01.05.2011. Etaten er ikke organisert med de fem tidligere etatene som avdelinger i den nye etaten, men på tvers på disse. Spørsmålet er om dette eventuelt innebærer utilsiktet nedprioritering av enkelte områder og eventuelt med hvilke konsekvenser for veivedlikehold og annet.

Etablering av en ny stor etat med bredt oppgavefelt og med inkorporering av ulike miljøer i en virksomhet, er krevende og det hefter gjerne risiko ved et slikt tiltak når det gjelder organisering, ledelse, styring og måloppnåelse.

Kommunerevisjonen har ment at det var for tidlig å sette i gang en forvaltningsrevisjon av ledelse, organisering og styring i den nye etaten før det har gått minimum to år. Videre burde resultatet av igangsatte undersøkelser vurderes før det eventuelt prioriteres en slik forvaltningsrevisjon. Ideen vurderes på nytt i løpet av 2014.

Oppfølging av forvaltningsrevisjon av informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten

Kontrollutvalget vedtok 16.02.2013 (sak 17) at oppfølgingsundersøkelsen etter rapport 10/2012 *Informasjonssikkerhet i Energigjenvinningsetaten* skulle startes mot slutten av 2013. Oppstart er utsatt til første halvår 2014 fordi bebudet statusrapport burde avvantes, ny instruks om informasjonssikkerhet var under utarbeidelse og det hadde vært en betydelig belastning på byrådsavdelingen på dette området.

Infrastrukturkapasiteten knyttet til Geric

Det er tidligere forutsatt dette følges opp i 2014. I den forbindelse ba utvalget Kommunerevisjonen vurdere om undersøkelsen også bør omfatte status for innføring og bruk av håndholdte terminaler, den samlede pasientjournalføringen og opplæring i norsk og Geric. Kommunerevisjonen vil innarbeide dette i forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i annet halvår 2014.

Lønns- og arbeidsvilkår leverandører og underleverandører

Det er aktuelt med en ny undersøkelse av kommunens kontroll og oppfølging av lønns- og arbeidsvilkår leverandører og underleverandører og da kanskje med særlig fokus på eiendomsforetakene, jf oppslag i media høsten 2013 om Ås tømmer- og malerfirma AS. Kommunerevisjonen vurderer ideen med tanke på forslag om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014.

Bruken av kvalitetslosen i pleie og omsorg

Bystyret har bedt kontrollutvalget vurdere en gjennomgang av bruken av kvalitetslosen i pleie og omsorg (bystyresak 289/13). Kommunerevisjonen vil innarbeide et forslag i saken om nye forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014.

Kommunerevisjonens kilder og metoder for vurdering av vesentlige risiko- eller forbedringsområder

Kommunerevisjonen benytter ulike kilder for å utarbeide forslag til nye forvaltningsrevisjoner. Kommunerevisjonen er til stede i bystyrets og komiteenes møter og

gjennomgår dokumenter fra bystyret, de ulike komiteene, byrådet og virksomhetene, særlig kommuneplan, budsjett, økonomiplan, tertialrapporter og årsberetninger. Informasjon fra disse kildene står sammen med innspill fra kontrollutvalget, regnskap, revisjonsberetninger og erfaringer fra siste regnskapsrevisjon, tidligere forvaltningsrevisjon, undersøkelser gjennomført av andre og samtaler med administrasjonen på ulikt nivå, sentralt i arbeidet med vurdering av risiko og vesentlighet.

Ved vurdering av risiko og vesentlighet er følgende kriterier sentrale:

- Vesentlighet
 - Størrelse og betydning for bruker
 - Aktualitet

- Risiko, bl.a.
 - Tidligere revisjonsfunn
 - Organisatorisk kompleksitet
 - Omstilling/endring
 - Kompleksitet i regelverk, organisasjon eller systemer
 - Kompetanse/kapasitet
 - Internkontroll/virksomhetsstyring
 - Prosess/oppgaveløsning
 - Resultater
 - Risikoreduserende faktorer

Utvidet selskapskontroll og eierskapskontroll

Kommunerevisjonen har tidligere rapportert en rekke forvaltningsrevisjoner i selskap, og i år også to eierskapskontroller. Det jobbes nå med ytterligere to eierskapskontroller, vedrørende Oslo Vei AS og Oslo Pensjonsforsikring AS. Det vil bli utarbeidet ytterligere forslag til eierskapskontroll i kommunale selskaper, jf. *Plan for selskapskontroll 2012-2016*.

Særskilt om oppfølgingsundersøkelser

Kommunerevisjonen legger til grunn at det fortsatt skal brukes ressurser på oppfølgingsundersøkelser. Det har sin bakgrunn i § 12 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner (jf. kommuneloven § 77):

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.

I vedlegg 1 til rundskriv H-15/04 Ikrafttredden av lov om endringer i kommuneloven om kommunal revisjon m.m., forskrifter om kontrollutvalg og revisjon, samt enkelte endringer i forskrift om årsregnskap og årsberetning fra Kommunal- og regionaldepartementet framkommer følgende merknader til nevnte forskrift § 12:

Det er sentralt av hensyn til å sikre en ”lærende organisasjon” at resultatene av forvaltningsrevisjonsprosjekter blir fulgt opp. Bestemmelsen pålegger kontrollutvalget et ansvar for å påse at det blir gjort. Alle forvaltningsrevisjonsrapporter skal systematisk følges opp for å se til at forvaltningen iverksetter tiltak for å rette opp påviste avvik/svakheter. Kontrollutvalgets ansvar for

å påse at kommunestyrets/fylkestingets merknader blir fulgt opp gjelder også i forhold til saksområder som ligger til andre folkevalgte organer.

Det er kommunens/fylkeskommunens administrasjonssjef/kommuneråd som har ansvar for oppfølgingen av kommunestyrets/fylkestingets merknader, jf. kommuneloven § 23 nr. 2. Det ligger ikke til kontrollutvalget å fastsette hvordan administrasjonen skal følge opp påviste avvik/svakheter i det konkrete tilfelle.

Kontrollutvalgets ansvar for oppfølging av forvaltningsrevisjoner kan ivaretas på ulike måter. De senere årene har utvalget benyttet en rekke metoder. Utvalget har stilt spørsmål til byrådet eller administrasjonen, bedt om statusrapporter fra byrådet eller administrasjonen, prioritert særskilte oppfølgingsundersøkelser eller nye forvaltningsrevisjoner. Kommunerevisjonen legger til grunn at denne praksisen skal videreføres.

I tillegg fremmet kontrollutvalget den 11.10.2007 (sak 97) sak til bystyret om oppfølging av bystyrets merknader og vedtak, og behandlet 25.10.2011 (sak 94) en redegjørelse for forvaltningsrevisjoner rapportert i 2006-2010 hvor det ikke var gjennomført oppfølgingsundersøkelser.

Tilgjengelige ressurser

En del pågående undersøkelser skal etter planen først rapporteres til kontrollutvalget i første halvår 2014. Dessuten må rapporteringen av en undersøkelse som etter planen skulle rapporteres i fjerde kvartal 2013, utsettes noe.

I skrivende stund ser det ut til at Kommunerevisjonen vil ha kapasitet til å påbegynne inntil åtte nye forvaltningsrevisjoner i perioden. Dette kan imidlertid endre seg som følge av uforutsette forhold. Mindre oppfølgingsundersøkelser og eierskapskontroller kommer i tillegg.

Andre ideer som Kommunerevisjonen har til vurdering

Kommunerevisjonen er i skrivende stund i en tidlig fase i arbeidet med nye prosjektideer. Arbeidet baseres dels på ovennevnte innspill fra kontrollutvalget, dels på vurdering av risiko og vesentlighet. En del av de ideene Kommunerevisjonen over tid har identifisert gjennom risiko- og vesentlighetsanalyser og planprosesser, er av ulike årsaker ikke fremmet for kontrollutvalget så langt. Mens noen ideer skrinlegges raskt, blir andre regelmessig hentet fram for ny vurdering. Kommunerevisjonen kan gjøre nærmere rede for dette i møtet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om arbeidet med forslag til forvaltningsrevisjoner med oppstart i første halvår 2014 til orientering.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kst. kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
avdelingsdirektør

Vedlegg:
Oversikt over pågående og uprioriterte undersøkelser